

Sygn. akt I C 1418/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Arkadiusz Marcia

Protokolant Judyta Odachowska

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2018 roku w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Centrum (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.

przeciwko I. J.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. powództwo oddała;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej koszty procesu w kwocie 5.417 zł

IC 1418/18

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Centrum (...) Spółka z o.o. z/s w (...) wniosła pozew przeciwko I. J. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci zaświadczenia Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie o sygnaturze (...) - (...)966.89.2015, uprawniającego pozwaną I. J. do egzekucji w stosunku do strony powodowej świadczenia pieniężnego w wysokości 100.000 zł.

W uzasadnieniu pozwu podała, że opisany wyżej tytuł wykonawczy winien na podstawie art. 840 § 1 pkt 1) k.p.c. zostać pozbawiony wykonalności w całości w stosunku do strony powodowej, albowiem obowiązek strony powodowej stwierdzony opisanym wyżej zaświadczeniem Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. nigdy nie powstał, wobec czego pozwanej nie przysługuje egzekwowane roszczenie w stosunku do strony powodowej.

Strona powodowa naprowadzała, że w toku postępowania prowadzonego przez Wojewódzką Komisję do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W., z wniosku pozwanej I. J. przy udziale strony powodowej (...) Centrum (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. o ustalenie, że zdarzenie polegające na błędnej diagnostyce, która spowodowała opóźnienie w leczeniu i doprowadziła do rozstroju zdrowia pacjentki J. R., jest zdarzeniem medycznym, strona powodowa wielokrotnie na różnych etapach postępowania odnosiła się merytorycznie do żądania wniosku zgłoszonego przez pozwaną, kwestionując zaistnienie zdarzenia medycznego i istnienie roszczenia o zadośćuczynienie i odszkodowanie.

Podniosła, że zaświadczenie Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. wydane zostało nieprawidłowo, z przekroczeniem uprawnień wystawiającego je podmiotu, co oznacza, że tytuł ten jest

wadliwy i nie może stanowić podstawy egzekucji. Wskazała dalej, że nie została wypełniona w stosunku do powodowej spółki dyspozycja przepisu art. 67k ust. 10 ustawy, uzasadniająca stosowanie do powodowego podmiotu leczniczego regulacji dot. ubezpieczyciela, gdyż ani nie doszło do wyczerpania sumy ubezpieczenia w odniesieniu do wszystkich zdarzeń medycznych w szpitalu, których skutki są objęte umową ubezpieczenia, o której mowa w art. 67i ust. 2 pkt 2 ustawy, ani powodowa spółka nie zawarła tej umowy. Okoliczności tej nie wyjaśnia kwestionowane zaświadczenie, jednak z przebiegu postępowania poprzedzającego jego wydanie wynika, iż nie uczestniczył w nim, chociaż był do tego uprawniony, ubezpieczyciel powodowej spółki, tj. Towarzystwo (...) z siedzibą w W.. Nie budzi przy tym wątpliwości strony powodowej, iż umowa strony powodowej z w.w. ubezpieczycielem stwierdzona polisą serii (...)nr (...) z dnia 13 I 2014 roku, jest - jako umowa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą i ubezpieczenia dobrowolnego OC podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych - umową ubezpieczenia z tytułu zdarzeń medycznych w rozumieniu ustawy.

Po drugie zachodzi w ocenie strony powodowej wątpliwość, czy w sytuacji czynnego kwestionowania przez podmiot leczniczy w postępowaniu przed Komisją co do zasady swojej odpowiedzialności za zdarzenie medyczne, implikującego brak przedstawienia propozycji ugodowej i kwestionowanie także zgłoszonego roszczenia co do wysokości, dopuszczalne jest wystawienie istotnego tytułu, zważywszy na charakter istotnego postępowania oraz konstytucyjne prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.

Zarzucała także, że zaświadczenie zostało wystawione wadliwie z uwagi na podpisanie go wyłącznie przez Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych a nie przez całą Komisję.

Pozwana I. J. wniosła o oddalenie powództwa.

Zarzucała, że w sprawie z wniosku Pozwanej o ustalenie zdarzenia medycznego Komisja przeprowadziła w całości, w sposób prawidłowy, procedurę przewidzianą w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzecznika Praw Pacjenta, postępując zgodnie z literalnym brzmieniem przepisów. Komisja podjęła wszelkie czynności celem rozpoznania sprawy pod kątem merytorycznym. Komisja dokonała wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego obejmującego dokumentację medyczną przedstawioną przez strony postępowania, rozpoznanie sprawy odbyło się dwukrotnie z uwagi na złożony przez powoda wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy. W istocie polemika pozwu z treścią orzeczenia Komisji oparta jest na tym, iż powód kwestionował w toku postępowania zasadność twierdzeń wniosku o ustalenie zdarzenia medycznego, a mimo to Komisja uznała, że przeprowadzone postępowanie pozwala na ustalenie, że miało ono miejsce. Dokonywane z pozwu kwestionowanie ustaleń merytorycznych prowadziłoby w istocie do obejścia przepisów prawa, skutkujące de facto zupełną swobodą uznawania orzeczeń Komisji.

Wskazała dalej pozwana, na brak po stronie pozwanej ubezpieczenia z tytułu zdarzeń medycznych oraz na fakt, że wydanie zaświadczenia nie stanowi działalności orzeczniczej Komisji i tym samym nie są wymagane pod zaświadczeniem podpisy wszystkich członków komisji.

Pismem z dnia 28 września 2018 r. strona powodowa obok roszczenia zgłoszonego w pozwie wniosła o zasądzenie kwoty 52.384,30 zł, z uwagi na wyegzekwowanie tej kwoty przez powódkę w toku postępowania egzekucyjnego na podstawie kwestionowanego tytułu wykonawczego.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana I. J. złożyła wniosek do Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. o ustalenie, że zdarzenie polegające na błędnej diagnostyce, która spowodowała opóźnienie w leczeniu i doprowadziła do rozstroju zdrowia pacjentki J. R., jest zdarzeniem medycznym. Postępowanie to toczyło się przy udziale strony powodowej (...) Centrum (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.. Strona powodowa na różnych etapach postępowania odnosiła

się merytorycznie do żądania wniosku zgłoszonego przez pozwaną, kwestionując zaistnienie zdarzenia medycznego i istnienie roszczenia o zadośćuczynienie i odszkodowanie.

(dowód: pismo strony powodowej z dnia 2.12.016 roku; protokół posiedzenia Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. z dnia 29 V 2017 roku - w aktach o sygnaturze (...) - (...).966.89.2015 Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W.)

Orzeczeniem Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. z dnia 29 V 2018 roku ustalono, iż zdarzenie opisane we wniosku, polegające na błędnej diagnozie skutkującej rozstrojem zdrowia pacjentki J. R. w okresie jej pobytu od 5 III 2014 roku do 19 V 2014 roku w (...) Centrum (...) w P., jest zdarzeniem medycznym.

(dowód: orzeczenie Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. z dnia 29 V 2018 roku)

Strona powodowa, wniosła o ponowne rozpatrzenie sprawy. Na posiedzeniu w dniu 11 IX 2017 roku Wojewódzka Komisja do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. ponownie rozpoznała wniosek o ustalenie zdarzenia medycznego pozwanej I. J. i ustaliła, iż zdarzenie opisane we wniosku jest zdarzeniem medycznym.

(dowód: orzeczenie Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. z dnia 11 IX 2017 roku)

Strona powodowa w dacie zdarzenia miała zawartą umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą z Towarzystwem (...) z siedzibą w W. na sumę 500.000 euro.

(dowód: polisa Seria(...) nr (...) 13.12.014 roku)

W okresie obowiązywania powołanej umowy ubezpieczenia nie doszło do wyczerpania sumy ubezpieczenia.

(dowód: informacja Towarzystwa (...) z siedzibą w

W. z dnia 23.10.2018 r.)

Strona powodowa w terminie 30 dni od daty otrzymania ostatecznego postanowienia z dnia 11 IX 2017 roku Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. ustalającego zdarzenie medyczne, nie przedstawiła podmiotowi składającemu wniosek propozycję odszkodowania i zadośćuczynienia.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 29 czerwca 2018 r. działając na podstawie art. 67k ust. 4 w związku z art. 67k ust. 2, ust. 3 i ust. 10 ustawy z dnia 6 listopada 2008r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 1318 ze zm.) Wojewódzka Komisja do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych zaświadczyła, że :

I. Do Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych złożony został w dniu 08 grudnia 2015 r. wniosek o ustalenie zdarzenia medycznego przez I. J. działającą jako spadkobierca oraz pełnomocnik pozostałych spadkobierców po zmarłej J. R. reprezentowanej przez adw. I. K.: Kancelaria Adwokacka, ul. (...), (...)-(...) D..

II. Proponowana wysokość odszkodowania i zadośćuczynienia we wniosku została określona w kwocie 100.000,00 zł (słownie : sto tysięcy złotych).

III. Podmiot leczniczy tj. (...) Centrum (...) Sp. z o. o., ul. (...), (...)-(...) P. nie przedstawił, za pośrednictwem Wojewódzkiej Komisji, propozycji odszkodowania lub zadośćuczynienia w terminie o którym mowa w art. 67k ust.2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta .

Wojewódzka Komisja do Spraw Orzekania o (...) stwierdziła, że niniejsze zaświadczenie, zgodnie z art. 67k ust. 4 zdanie drugie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 1318 ze zm.) stanowi tytuł wykonawczy i uprawnia I. J. do egzekucji świadczenia pieniężnego w wysokości 100.000,00 zł | słownie : sto tysięcy złotych) oraz poleca wszystkim organom, urządóm oraz osobóm, których to może dotyczyć aby postanowienia tytułu mniejszego wykonały, a gdy o to prawnie będą wezwane, udzieliły pomocy.

Powyższe zaświadczenie podpisał Przewodniczący Wojewódzkiej Komisja do Spraw Orzekania o (...).

(dowód: zaświadczenie z dnia 29 czerwca 2018 r.)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Powództwa przeciwegzekucyjne są środkami merytorycznej obrony przed egzekucją, przysługującymi dłużnikowi oraz osobóm trzecim. Ich podstawą jest zasadność i wymagalność obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym. Ustawa przewiduje dwa powództwa przeciwegzekucyjne – opozycyjne, które przysługuje dłużnikowi (art. 840), oraz ekscydencyjne (interwencyjne), przysługujące osobie trzeciej. Pierwsze z nich może przybrać postać: 1) powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, 2) powództwa o ustalenie nieistnienia należności oraz 3) powództwa o umorzenie postępowania egzekucyjnego.

Istotą powództwa opozycyjnego z art. 840 jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy.

Powództwa opozycyjne i ekscydencyjne, a w szczególności powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, pozostają w związku z postępowaniami, w których powstały tytuły egzekucyjne stanowiące podstawę prowadzenia egzekucji. Ich wniesienie wszczyna jednak odrębną sprawę w znaczeniu procesowym, co rzutuje m.in. na inaczej ukształtowane wymogi formalne przewidziane dla pozwu zawierającego żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego lub żądanie zwolnienia zajętych przedmiotów od egzekucji.

W powyższej sprawie podstawą powództwa opozycyjnego może być zarówno kwestionowanie istnienia tytułu egzekucyjnego, jak i okoliczności związane z nadaniem mu klauzuli wykonalności.

Zatem rozważenia w sprawie wymagało czy wyczerpane zostały wszystkie wymogi wynikające z art. 67 k ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Zgodnie z ust. 3 i 4 tegoż przepisu, w przypadku gdy ubezpieczyciel nie przedstawi w terminie, o którym mowa w ust. 2, propozycji odszkodowania i zadośćuczynienia, ubezpieczyciel jest obowiązany do ich wypłaty w wysokości określonej we wniosku, nie wyższej

niż określona w ust. 7. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, wojewódzka komisja wystawia zaświadczenie, w którym stwierdza złożenie wniosku o ustalenie zdarzenia medycznego, wysokość odszkodowania lub zadośćuczynienia oraz fakt nieprzedstawienia propozycji, o której mowa w ust. 3. **Zaświadczenie stanowi tytuł wykonawczy.** Przepisy działu II tytułu I części trzeciej Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się.

Zatem podstawą oceny w niniejszym procesie nie było ustalenie czy zdarzenie polegające na błędnej diagnostyce, która spowodowała opóźnienie w leczeniu i doprowadziła do rozstroju zdrowia pacjentki J. R., jest zdarzeniem medycznym. Postanowienie Komisji w tym względzie nie jest tytułem egzekucyjnym stanowiącym podstawę prowadzenia egzekucji. Tytułem tym, będącym jednocześnie z mocy ustawy (art. 67k ust.4) tytułem wykonawczym, jest zaświadczenia Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie o sygnaturze(...) - (...)966.89.2015, uprawniającego pozwaną I. J. do egzekucji w stosunku do strony powodowej świadczenia pieniężnego w wysokości 100.000 zł.

W pierwszej kolejności odnieść się należało do podnoszonego przez powoda zarzutu, że nie została wyczerpana dyspozycja, wynikająca z unormowania pozwalającego na wystawieniu zaświadczenia wobec nieprzedstawienia przez powoda w terminie 30 dni propozycji odszkodowania i zadośćuczynienia. Zdaniem powoda kwestionowanie w trakcie postępowania o stwierdzenie zdarzenia medycznego, co do zasady swojej odpowiedzialności za zdarzenie medyczne, powoduje przyjęcie, że przedstawił już swoje stanowisko w tym względzie. Powyższy pogląd pozostaje w całkowitej sprzeczności z cyt. wyżej unormowaniami. Niewątpliwie ustawodawca w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta wyróżnia dwa etapy postępowania. Pierwszy dotyczy uznania zdarzenia za zdarzenie medyczne i kończy się on merytorycznym orzeczeniem Komisji w tym względzie. Drugi dotyczący należnego odszkodowania i rozpoczyna się w momencie doręczenia ubezpieczycielowi lub podmiotowi medycznemu orzeczenia Komisji. Przy czym jak wskazał Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w orzeczeniu z dnia 3 listopada 2016 r. (sygn. akt IACa 1426/15) i Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 maja 2016 r.(III CZP 13/16) na jakim etapie tego postępowania złoży propozycję wypłaty odszkodowania nie jest istotne, istotnym jest aby taka propozycja została złożona. Natomiast w tym drugim etapie wymagane jest niewątpliwie zajęcie stanowiska przez podmioty wskazane wyżej, co w sprawie nie miało miejsca.

Rozważenia wymagało także czy w sprawie uprawnionym do złożenia propozycji odszkodowania był ubezpieczyciel czy też podmiot medyczny, strona powodowa wskazywała, że **w dacie zdarzenia miała zawartą umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą z Towarzystwem (...) z siedzibą w W. na sumę 500.000 euro. Zgodnie z art. 67 k ust. 10** przepisy ust. 1-9 oraz przepisy wydane na podstawie ust. 11, w zakresie w jakim dotyczą ubezpieczyciela, stosuje się do podmiotu leczniczego prowadzącego szpital, w przypadku wyczerpania sumy ubezpieczenia w odniesieniu do wszystkich zdarzeń medycznych w szpitalu, których skutki są objęte umową ubezpieczenia, o której mowa w art. 67i ust. 2 pkt 2, albo niezawarcia tej umowy.

Za zasadny uznać należy zarzut pozwanej w którym wskazywała, że zawarcie przez stronę powodową umowy o odpowiedzialności cywilnej nie jest równoznaczne z zawarciem umowy o jakiej mowa w art. 67k.

Niewątpliwym jest, że ustawodawca w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej rozróżnił dwa rodzaje umów ubezpieczenia zawieranych przez podmioty lecznicze: umowy odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody będące następstwem udzielania świadczeń zdrowotnych albo niezgodnego z prawem zaniechania udzielania świadczeń zdrowotnych (mające charakter umowy obowiązkowej) oraz mającą taki charakter do zmiany unikającej z ustawy z dnia 10.06.2016r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 . 960) - z tytułu zdarzeń medycznych określonych w przepisach o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Zatem uprawniony do złożenia propozycji odszkodowania pozwanej byłby jedyne taki ubezpieczyciel, który ze stroną powodową zawarłby, aktualnie dobrowolne, ubezpieczenie z tytułu zdarzeń medycznych a takiego ubezpieczenia strona powodowa nie zawarła, tym samym to ona zobowiązana była do przedstawienia propozycji jakiej mowa w art. 67 k ust. 2 ustawy.

Nie zasługiwał także na uwzględnienie zarzut strony powodowej dotyczący wadliwości tytułu wykonawczego w postaci zaświadczenia Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. z dnia 29 czerwca 2018 r., z uwagi na podpisanie go wyłącznie przez Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o (...) a nie przez całą Komisję. Wydawanie zaświadczeń w trybie art. 67k ust. 4 ustawy o prawach pacjenta nie stanowi działalności orzeczniczej Komisji. Jest to czynność o charakterze materialno-technicznym, polegająca na potwierdzeniu spełnienia przesłanek ustawowych, które określają odpowiedzialność pomiotu medycznego lub ubezpieczyciela wynikającą ze zdarzeń medycznych i wysokość odszkodowania. Prawo do wydawania zaświadczeń pozostawiona została do uregulowania w regulaminie komisji, i Regulamin Wojewódzkiej Komisja do Spraw Orzekania o(...) (...) Urzędu Wojewódzkiego we W. w § 10 ust. 2 pkt 18 stanowi o uprawnieniu Przewodniczącego Komisji do wystawiania zaświadczeń stwierdzających wysokość odszkodowania lub zadośćuczynienia. Brak jest zatem podstaw do kwestionowania przez powoda prawidłowości wystawionego tytułu wykonawczego.

Mając powyższe na uwadze powództwo należało oddalić.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 2 pkt 6) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.